

Architecten en beheerders: van lotgenoten naar bondgenoten

Wat hebben architecten en beheerders met elkaar gemeen? Weinig, lijkt het, want in de praktijk lopen ze elkaars deur bepaald niet plat. Maar is dat wel terecht? En hoe komt dat eigenlijk? Hoe zouden ze met elkaar kunnen samenwerken?

Architecten en beheerders spelen beiden een belangrijke rol in de levenscyclus van IT-componenten zoals systemen, applicaties, services en soft- en hardware. Deze levenscyclus start met identificatie en loopt via selectie, ontwerp, ontwikkeling, ingebruikname en gebruik tot uitfasering en verwijdering. Architecten bedenken de principes en modellen voor de informatievoorziening en zetten daarmee de kaders neer voor alle toekomstige IT-componenten. Beheerders hebben tot taak ervoor te zorgen dat de eenmaal in gebruik genomen IT-componenten blijven voldoen aan de eisen die eraan zijn gesteld. Architecten zitten dus aan het begin van de levenscyclus en beheerders aan het eind. Om de cyclus sluitend te maken zou het heel logisch zijn als bij het ontwerp van toekomstige IT-componenten wordt geleerd van de ervaringen met in gebruik zijnde componenten.

Serius nemen

Architecten zouden dus niet om beheerders heen moeten kunnen als zij bezig zijn een nieuwe informatievoorziening te ontwerpen. Sterker nog: zij zouden beheerders als eerste moeten raadplegen. Beheerders weten precies wat de tekortkomingen zijn van de IT-componenten die zij beheren en kennen de eisen die leven bij gebruikers. (Beheerders hebben verreweg het meest

contact met gebruikers.) Daarbij komt dat de fase 'gebruik' verreweg het grootste deel van de levenscyclus bestrijkt en dat aan een IT-component in deze fase het merendeel van het geld wordt uitgegeven; van de totale kosten van een IT-component nemen de aanschaf-/bouwkosten ongeveer 20 procent en de beheerkosten ongeveer 80 procent voor hun rekening. Meer dan genoeg redenen voor architecten om beheerders serieus te nemen, en voor beheerders om zich te laten gelden tegenover architecten. Beheerders klagen vaak over de enorme diversiteit aan IT-componenten die ze in beheer moeten nemen en soms zelfs over de schutting gegooid krijgen. Het zijn de architecten die hen hierbij kunnen helpen. Niet alleen door de diversiteit terug te dringen maar ook door de beheerders in kennis te stellen van toekomstige IT-componenten.

Pikorde

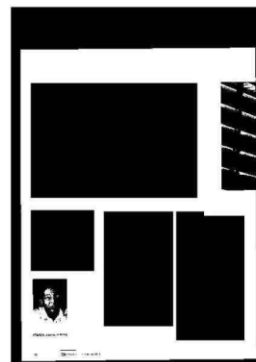
Toch lijkt het wel alsof er een Chinese muur tussen architecten en beheerders staat. Ik zie en hoor architecten bijna nooit praten met beheerders. Beheerders worden nauwelijks door architecten betrokken bij de start van de levenscyclus. Omgekeerd stappen beheerders zelden naar architecten om hun ongenoegen of tevredenheid met IT-componenten te uiten. Wat wel gebeurt, is dat zowel beheerders als architecten klagen over projecten. Waar beheerders klagen dat ze vanuit projecten IT-componenten over de schutting krijgen gegooid, klagen architecten dat projecten zich weinig gelegen laten liggen aan de architectuur. Waarom trekken architecten en beheerders zo weinig met elkaar op? Het kan te maken hebben met de natuurlijke volgorde in de levenscyclus. Tussen architecten en beheerders zitten namelijk allerlei andere disciplines, zoals

projectmanagers, analisten, ontwerpers en ontwikkelaars. Zo hebben architecten wel veel contact met projectmanagers en praten beheerders vaak met ontwikkelaars.

Het kan ook te maken hebben met het gebrek aan levenscyclusdenken. De IT-industrie is enorm gefocust op het creëren van IT-componenten. Er is relatief weinig aandacht voor het opruimen ervan.

Een andere mogelijke reden is dat beheerders vaak zijn verknocht aan de IT-componenten die ze beheren en weinig aandrang voelen om mee te denken over vervanging van die componenten. Tot slot is het niet ondenkbaar dat er een soort statuskloof is tussen architecten en beheerders. Disciplines in het begin van de levenscyclus ontlenen veel status aan het feit dat ze meedenken over strategie en investeringen. Disciplines aan het einde van de levenscyclus hoeven er alleen maar voor te zorgen dat de boel draait en staan dientengevolge een stuk lager in de pikorde.

Waarschijnlijk zijn er nog meer redenen. Goed om ze te kennen en te begrijpen, maar vooral ook om op te zoek te gaan naar redenen waarom samenwerking zo waardevol is.

Gemeenschappelijk belang

Wat mij betreft is het levenscyclusdenken een belangrijke sleutel voor succes. Als het beseft er is dat IT-componenten een levenscyclus hebben, dan kan het niet anders of architecten en beheerders werken met elkaar samen. De toenemende aandacht voor het vakgebied IT-governance helpt hierbij aanzienlijk. Maar los daarvan vind ik dat architecten en beheerders elkaar moeten opzoeken en samen aan de slag moeten gaan. Wat enorm helpt, is dat er een groot gemeenschappelijk belang is, namelijk een ordentelijk landschap van IT-componenten dat niet verstoord mag worden door projecten die maar hun eigen gang gaan. Hoe zouden architecten en beheerders

met elkaar kunnen samenwerken? Heel concreet door aan de ene kant beheerders een IT-component pas in beheer te laten nemen wanneer zij gecontroleerd of getest hebben of die IT-component voldoet aan de architectuur. Aan de andere kant door architecten regelmatig met beheerders te laten overleggen over de status van IT-componenten en bovendien de eisen vanuit beheer mee te laten nemen bij het ontwerpen van de architectuur.

Kortom: genoeg redenen en mogelijkheden voor architecten en beheerders om als bondgenoten door het leven te gaan in plaats van als lotgenoten. Begin eens met een praatje bij de koffieautomaat!

Martin van den Berg is ICT-docent bij Pro Education. Hij is werkzaam als serviceline manager architectuur bij Sogeti Nederland en is voorzitter van de afdeling Architectuur van het Ngi (martin.vanden.berg@sogeti.nl).

Martin van den Berg

